

19.

ЧУВАЈТЕ СЕ ЛАЖНИХ ПРОРОКА

„Чувајте се лажних пророка, који вам долазе у овчјем руху, а изнутра су грабљиви вуци.“

Еванђеље по Матеју 7:15.

Књига над књигама, Божије Свето писмо свим својим читаоцима открива две велике истине. Прва је потпуна изгубљеност човечанства које живи далеко од Господњег лица а друга величанствено спасење које је Бог осмислио у вечности за свакога човека који искреном вером прихвати Његовог Сина Исуса Христа за свога Спаситеља. О овој другој теми достојној дивљења, говорио сам у другом поглављу ове књиге.

У целини која је пред нама, желим да дочарам свом српском народу духовну реалност у којој су бивствовали наши преци – а у којој живимо и ми до данашњих дана. Позната је чињеница да су се Срби крајем осамдесетих и почетком деведесетих година прошлога века, са падом комунизма, почели да враћају традиционалној религиозности и у све већој мери прихватају и држе се верских обичаја и обреда. Посећивање цркава и манастира је узело маха. Крштења, венчања и сахране су постале и верски обреди уз обавезно чинодејствовање православних свештеника. У образовни програм основних и средњих школа уврштен је и предмет верске наставе, на коме се инсистирала српска црква. Нашироко је прихваћена и идеја да сваки Србин мора да буде православац – док се у супротном назива „секташом“ и представља издајника прадедовске вере и сопствене нације. У то да је баш Православље најисправнија „вера“ на свету, готово да више нико (сем малобројних) и не сумња.

Ипак, велики српски просветитељ Доситеј Обрадовић, упућујући своје читаоце на објективно сагледавање духовне реалности и одбацивање предрасуда и субјективизма (а што су познате мане које „кресе“ и наш народ), записао је и следеће речи:

„О, колико смо нерадиви у истраживању истине! Злато кад узмемо у руке, није нам доста да нам ко каже да је злато, но сами разматрамо има ли у себи знаке правог злата: је ли тешко и савија ли се као чисто злато. А за истину, која је сама злато ума нашега, не старамо се толико. **Што је ко из почетка чуо, при оном остаје** – не дамо себи труда за истражити и распознати праве знаке чисте истине, а што је горе, не смемо ни мислити, **бојећи се да не прогледамо**. Стара је басна, но добра, да истина, будући нага и хотећи да и друге свлачи и да их наге, такове какви су, показује, видећи да је зато људи добровољно не трпе но да на њу мрзе, она је побегла и сакрила се у један бунар. Зато ко жели к њој доћи, ваља да свуче са себе сва своја мњенија и мудрованија, јер иначе неће бити примљен.“¹

¹ Доситеј Обрадовић, Изабрани списи, стр. 77-78. Нагласак мој.

Заиста би била права срећа да је у ком случају истинито мишљење већине Срба о себи самима, што се тиче њиховог односа са Богом. Назвати себе „небеским народом“ а своје преминуле претке „небеском Србијом“ (што су изрази којих смо се наслушали од појединих свештеника, опозиционих политичара и академика у последњој деценији двадесетог века) – што свакако подразумева да је читав народ одувек био Богу веран и одан, било би нешто најдивније што би се могло и замислити.¹ Нажалост, убеђен сам, на темељу Светог писма, да је истина сасвим другачија. Бојим се да је велики непријатељ људских душа успео да готово читав наш народ заведе и одведе на духовну странпутицу, попут осталих народа – па и јеврејског у библијским временима.

Бојан Јовановић, у својој књизи „Дух паганског наслеђа“ о српској религиозности и њеној различитости од правог хришћанског вероисповедања, казује следеће:

„За разлику од појединаца који су **постајући хришћани потврђивали нову веру својим духовним преображајем**, српски народ је након примања хришћанства остао привржен својим ранијим природним религијским схватањима. Известан континуитет старих митских представа и магијско – религијске праксе у народној традицији очуван је и у оквиру њихових хришћанизованих форми везаних за обреде животног циклуса и празнике у годишњем календару. Пропратни народни обичаји хришћанских обреда и празника упућују на виталност старијег културног слоја паганске народне религије прехришћанског времена.“²

1 Поред митрополита дабробосанског Николаја, који је у беседи свему свештенству (лист Православље, стр. 10-11, број 957, 1. фебруар 2007. год.) истакао како „сви Срби служе Господу“ (види главни наслов), овакво мишљење о Србима је заступао и владика Николај Велимировић. У својој књизи: „Национализам Светог Саве – Србски народ као Теодул“ под насловом: „Служба Христу - смисла србске историје“ владика Николај је написао следеће:

„Основна и непрекидна линија србске историје за последњих 800 година може се изразити са две речи: СЛУЖБА ХРИСТУ. У овом периоду времена од 8 столећа србски народ је био истински Теодул, тј. Божји слуга, или Христовул, тј. Христов слуга, што је једно и исто.“

Но, да ове речи најскорије канонизованог српског светитеља о „теодулији српског народа“ не би требали баш превише да схватимо озбиљно, доказује и чињеница да је поменути владика у истој књизи говорио веома похвално и о вероватно највећем злочинцу кога је икада изнедрило човечанство – Адолфу Хитлеру. Ево како је, пре избијања 2. светског рата, писао о Хитлеру владика Николај: „Лутерову замисао о стварању једне националне цркве у Немачкој у наше дане предузео је садашњи вођ немачког народа. С тешком муком и још несвршеном борбом, он је за последње две године донекле успео да само од протестантског дела немачког народа организује нешто налик на националну цркву. (...) Ипак се мора одати поштовање садашњем немачком вођи, који је као прост занатлија и човек из народа увидео да је национализам без вере једна аномалија, један хладан и несигуран механизам. И ево, у 20. веку, он је дошао на идеју Светога Саве, и као лаик предузео је у своје народу онај најважнији посао који приличи једино светитељу, генију и хероју. А нама је тај посао свршио Свети Сава, први међу светитељима, први међу генијима и први међу херојима у нашој историји.“ Види све у наведеном делу, на стр. 28, 19-21, у издању „Ихтус хришћанске књиге“ Београд, 2002. године. Нагласак на цитатима је мој.

2 Бојан Јовановић, Дух паганског наслеђа у српској традиционалној култури; Светови, Нови Сад, 2000. год. стр. 33. Нагласак мој.

Бојазан да стање духовности српског народа није баш онакво каквим га народ сматра, изразио је у форми питања и познати писац и психијатар Владета Јеротић:

„Онда се морамо упитати где се налазимо данас, ми људи у XX веку, и ми Срби на Балкану, према многобоштву и једнобоштву. Да бисмо бар мало сузили овако уопштен проблем, поставимо нешто уже питање које би гласило: да ли су Срби данас као православни народ, у односу на европске народе, римокатолике и протестанте, пре **многобожачки** него **једнобожачки**, **хришћански народ**?“¹

То да Срби одиста не маре превише за Бога као ни за учествовање у црквеном животу (чак ни у оквиру своје цркве), закључио је још пре Другог светског рата осведочени пријатељ нашег народа др Рудолф Арчибалд Рајс. У својој књизи „Чујте Срби, чувајте се себе“, која је писана у време када се у школама обавезно учила веронаука, и када се свештеници СПЦ нису могли да жале на погубан утицај атеизације од стране комуниста (који су дошли на власт тек после рата), др Рајс је изнео веома актуелне описе врлина и мана које непромењено карактеришу српски народ већ читав век уназад. Ево на који је начин овај аутор описао религиозност нашег народа:

„Да бисте очували патриотизам, култу својих националних јунака додали сте још једно, скоро исто толико делотворно средство. Претворили сте своју религију у народну цркву, боље рећи у народну традицију. (...) **Међутим, ви нисте религиозни. Нисте могли да прихватите Бога какав је у Библији**, претворили сте га у вечног и свемоћног главара свог народа. Ако бих могао да у овој области употребим тривијалан израз, радо бих рекао да ваш „бог“ носи оклоп и браду Краљевића Марка, шајкачу вашег ратника са Цера и Јадра, Кајмакчалана и Доброг поља. **Попови вам нису били нити су црквени људи**, већ ватрени родољуби са свим врлинама и манама вашег народа. (...) **Мушкарци вам поготово нису често у цркви**. Колико сам само пута у време обреда, ушао у ваше храмове и тамо затекао тек неколико ретких верника, и то скоро искључиво жена.“²

Из разлога свог слагања са закључком др Рајса који гласи да Срби не поштују Бога на прави библијски начин, неопходно је да сагледамо истину и у ово време Божијег стрпљења и милосрђа као народ завапимо Господу за просветљењем и отварањем духовних очију и срца. Потребно је дакле да прихватимо истину о томе да Срби у целини *нису* Божији народ (као што је то случај и са сваким другим народом на земљиној кугли). Спасење припада само појединцима из свакога народа, али никада целокупним нацијама. Владета Јеротић потврђује овај библијски принцип:

„Победа Христова над смрћу и Злом вреди само за појединца (**никада и за читаве народе**, ма колико се називали хришћанским), који читавим својим бићем верује у Христа, у Њега се нада и Бога воли.“³

1 Владета Јеротић, Старо и ново у хришћанству; Београд 2000. стр. 7. Нагласак мој.

2 Рудолф Арчибалд Рајс, Чујте Срби! Чувајте се себе; стр. 17. Нагласак мој.

3 Наведено дело, стр. 38. Нагласак мој.

Пошто сам у свим ранијим поглављима ове књиге детаљно образложио своју тврдњу о томе да се православни народи, међу којима и Срби, предвођени својим верским вођама крећу духовном странпутицом а не Христовим спасоносним путем, желим да сада заједно сагледамо у чему се састојала ђаволска религиозна превара израиљског народа која се одиграла у доба Старог завета. Током овог проучавања увидећемо да се сотонска тактика готово ни мало није променила у последњих две хиљаде година, те да он на исти начин држи у верској непросвећености многе, па тако и наш народ.

ОБМАНА ИЗРАИЉСКОГ НАРОДА

„Ја говорим оно што сам видео код свога Оца, чините и ви што сте чули од вашег оца. Одговорише и рекоше му: *Авраам је наш отац*. Исус им рече: ако сте Аврамова деца, чините Аврамова дела. Ви, међутим, сада тражите да убијете мене, човека који вам је казао истину коју је чуо од Бога. Авраам тако шта није учинио. Ви чините дела свога оца. Рекоше му: ми нисмо рођени из блуда, *једног оца имамо – Бога*. Рече им Исус: кад би Бог био ваш отац, волели бисте мене; јер сам ја од Бога изишао и дошао; и нисам сам од себе дошао, него ме је он послао. Зашто не разумете мога говора? Зато што не можете да слушате моју реч. *Ви потичете од оца ђавола* и хоћете да чините жеље свога оца.“¹

Осмо поглавље ев. по Јовану представља извештај о једном од најоштријих вербалних сукоба Исуса Христа, утеловљене Истине, са припадницима свога народа који је, несвестан тога, био на путу вечне пропасти. Највећи и најозбиљнији проблем Исусових сународника јесте био слепо поверење у учење народних верских вођа – које су уверавале народ да је са њиме, у духовном погледу, све у најбољем реду. Верски поглавари и учењаци, садукеји, фарисеји и књижевници, представљали су тумаче Светог писма. Њима су свете књиге биле много доступније него обичном народу, који се углавном са њиховом поруком сусретао (само) једанпут седмично – суботом, на богослужењу у синагогама. Захваљујући свом површном познавању Божије Речи, а са друге стране безрезервном поверењу у учење рабина (својих „светих отаца“), које су прихватили без икаквог критичког преиспитивања, израиљски народ је био веома лако заведен са пута правог богопознања. Исус Христос, који је за себе рекао да је „светлост света“, дошао је по речима Светог писма да буде „светлост за људе“ (Јн. 1:4). Јевреји његовог времена, као и многобројне генерације пре њих, били су далеко од истинског богоугађања – чинећи, по Господњим речима – дела ђавола. Са друге стране, трагедија, за коју се не може рећи да је могла бити већа него што је била, огледала се у томе да су Исусови савременици били уверени управо у супротно – да својим животима угађају Творцу, те да у целини представљају његов народ.

¹ Ев. по Јовану 8:38-44. Нагласак мој.

На чему су Израиљци темељили овакво уверење?

Поносити јеврејски народ сматрао је непоколебљивом истином своју припадност Свевишњем из разлога што је водио порекло од Господњег слуге Авраама, следио „учења старих“ (тј. сопствена „света предања“) и пошто-вао своје верске учитеље и свештенике. Господ Христос је у својим говорима записаним у еванђељима оборио сва три главна темеља на којима су његови сународници зидали своју сигурност да припадају „небеском народу“. У тексту који је забележио еванђелист Јован у свом новозаветном извештају, а који је цитиран малочас, сазнајемо о жестоком сукобу божанске Истине са силом ђаволске обмане. Непокајани Израиљци, који су били у власти греха и сотоне заступали су уверење о сопственој верској непогрешивости.

Рушење првог лажног темеља

У време пре него што се Исус појавио у јавности и отпочео своју месијанску службу, Јован Крститељ је позивао народ и његове старешине на покајање и промену начина живота. Мањи број људи који је осетио искрено жаљење због учињених греха и за њих се кајао, био је крштен у води реке Јордана:

„Појави се Јован крстећи у пустињи и проповедајући покајничко крштење за опроштај греха. И излажаше к њему сва јудејска земља и сви Јерусалимљани, и он их крштаваше у реци Јордану, при чему они исповедаху своје грехе.¹

Међутим, већи део обичног света као и старешина остао је окорео сматрајући да им покајање није потребно. Мислили су да ће се крштењем, као још једним учињеним делом које доприноси спасењу, још више приближити Богу. Реагујући на овакво њихово наопако размишљање, Крститељ их је укорио оштрим речима:

„Видевши многе *фарисеје и садудеје* како долазе да их крсти, рече им: *змијски породе*, ко вам је указао да избегнете предстојећи гнев? Донесите дакле *род достојан покајања*, и не мислите да можете сами да говорите: имамо оца Авраама; јер вам кажем да Бог може од овога камења подићи децу Аврааму.²

„*Народу* пак, који је излазио да га он крсти, говорио је: *змијски породе*, ко вам је указао да избегнете предстојећи гнев? Донесите, дакле, *родове достојне покајања*; и немојте сад говорити у себи: имамо оца Авраама. Јер вам кажем да Бог може од овога камења подићи децу Аврааму.³

Оно што је пре свега било потребно јесте покајање и побожна дела која би уследила након њега. Свака особа која би пред Господом искрено зажалила због кршења Његове воље, сасвим је сигурно – настојала би, уз молитву за Божију помоћ, да од тога тренутка управља свој живот по Светом пис-

1 Ев. по Марку 1:4-5.

2 Ев. по Матеју 3:7-9. Нагласак мој.

3 Ев. по Луки 3:7-9. Нагласак мој.

му - и то свакодневно. То, нажалост, није био случај са многим ондашњим Израиљцима. Они су настављали са грешењем и неприхватањем Божијег пута спасења. Апостол Јован је за људе који практикују грех и не кају се искрено пред Господом рекао: „Ко твори грех од ђавола је.“ (1. Јов. 3:8). Ипак, Исусови саплеменници су сматрали да гарант спасења представља њихово телесно порекло од богоугодног Авраама, који је живео око две хиљаде година раније. Исусова порука је била истоветна оној коју је проповедао Јован Крститељ. Христов претеча је непокајане Израиљце назвао „змијским (тј. ђавољим) породом“, поручујући им да је Бог кадар да и од обичног камења подигне децу Аврааму – уколико његови стварни потомци не буду уистину побожни. Господ Исус, стављајући до знања својим слушаоцима да њихова дела ни у ком случају нису слична делима Богу угодног Авраама, рекао је да је њихов отац *нечастиви*, те да је, сходно томе, јасно због чега стоје Њему насупрот. Пошто није чула оно што би годило њеним ушима – а то би била потврда да представљају Божији народ, окупљена група Јевреја је прогласила Сина Божијег човеком који је опседнут демоном:

„Одговорише Јудеји и рекоше му: не говоримо ли ми лепо да си ти Самарјанин и да је демон у теби? Одговори Исус: немам ја демона, него поштујем свога Оца, а ви ме презирете. Ја не тражим своје славе; има ко тражи и суди. Заиста, заиста, кажем вам, ако ко одржи моју реч, неће видети смрти довека. Рекоше му Јудеји: *сад смо сазнали да је демон у теби*. Авраам је умро, а и пророци, ти пак кажеш: ако ко сачува моју реч, неће окусити смрти довека.“¹

Народне верске вође су о Исусу Назарећанину имале слично мишљење:

„Тада му донеше бесомучнога који је био слеп и нем; и излечи га, тако да је неми говорио и гледао. А сав народ се дивео и говорио је: није ли ово син Давидов? А фарисеји чувши рекоше: овај изгони демоне само *помоћу Веелзевула, демонског владара*.“²

„Књижевници пак, који су дошли из Јерусалима, говораху да има Веелзевула и да *помоћу демонског владара изгони демоне*.“³

Из ових библијских примера се јасно може увидети колико је велико сотонско лукавство. Светим Духом непрепорођени људи, који су не знајући под утицајем нечастивог, бивају преварени да мисле о себи као о Богу ода-ним особама и једино „правовернима“. У исто време, они проглашавају Исуса и његове истинске ученике „кривовернима“ и слугама сотоне. Господ Христос је прорекао својим следбеницима да ће бити предмет поруге (и ничим основаних) лажи и клевета:

„Доста је ученику да буде као његов учитељ и служи као његов господар. Када су *домаћина* назвали Веелзевулом, колико ће **више** његове *домаће*.“ (Ев. по Матеју 10:25. Нагласак мој.).

¹ Ев. по Јовану 8:48-52. Нагласак мој.

² Ев. по Матеју 12:22-24. Нагласак мој.

³ Ев. по Марку 3:22. Нагласак мој.

Као проучавалац Светог писма убеђен сам да не постоји већа ђаволска превара – којом у заблуди држи ненановорођене религиозне људе – од ове управо поменуте, што је заиста застрашујуће.

Рушење другог лажног темеља

Поред хвалисања својим светим прецима, други лажни темељ на којем су Јевреји градили своју убеђеност да припадају Богу јесте поштовање верских обичаја и учења која су установили верски ауторитети из ближе или даље прошлости. Иако је овакав вид религиозности веома наличио на праву духовност, која доказује верност својим верским коренима и традицији – у којој су живеле и за коју су умирале безбројне генерације њихових предака, ни он, пошто није био Богом установљен – није могао да Њему удовољи. Управо супротно томе, оваква религиозност Јевреја је Господу била веома мрска, те је Он против ње упозоравао током многих векова.

Реагујући на израиљска богослужења у седмом столећу пре Христа, перо пророка Исаије је записало следеће Божије Речи:

„Зато рече Господ: што се овај народ приближује устима својима и уснама својим поштује ме, а срце им далеко стоји од мене, и *страх којим ме се боје заповјест је људска којој су научени.*“¹

Истоветна духовна ситуација се није променила ни после неколико стотина година. Христос је своје савременике упозоравао на исти начин:

„И *укинуте Божију реч* због вашег предања. Лицемери, добро је пророковао за вас Исаија: ‘Овај народ ме поштује уснама, а срце је њихово далеко од мене. *Узалуд ме поштују учећи науке које су људске заповести.*’“²

Из ових порука самога Спаситеља кроз историју, свакако можемо да закључимо да ниједан човек не може да поштује Бога на свој сопствени начин. Божија Реч – Свето писмо, представља збирку књига у којој је објављена воља Свевишњег. Послушањем Његове објаве сваки верник може да буде на путу правог богопознања. Са друге стране, народ који Библији додаје своја сопствена тумачења, верске обреде и обичаје који се њоме не подразумевају, потпада под Господњу осуду. Христос, као што смо видели, оваква богослужења назива „узалудним поштовањем“, без обзира колику религиозност или фанатичну ревност испољавали они који их заступају.

Рушење трећег лажног темеља

Након што смо заједно увидели да је немогуће да се један народ назове Божијим само зато што је неко од његових предака служио Богу, или пак зато што се држи верских обичаја и традиције (које, уосталом, и нису засноване на Библији), бацићемо поглед и на трећи проблем којег Израиљци

¹ Књ. пророка Исаије 29:13. Нагласак мој.

² Ев. по Матеју 15:6-9. Нагласак мој. Види још и Мк. 7:1-13.

нису били свесни. Овај проблем дефинисаћемо као слепо поверење у учење народних верских вођа. Управо они, верски поглавари и народни учитељи, били су главни кривци што се цела нација кретала странпутицом - далеко од Господа. За време деловања старозаветних пророка у Израилу, Господ је водио препирку са јеврејским духовним пастирима, укоравајући их због њихове равнодушности према народном духовном лутању:

„Тешко пастирима који потиру и размеђу стадо паше моје! говори Господ.“ (Јеремија 23:1).

Уместо да буду духовни учитељи и примери правог богопоштовања, свештеници су искоришћавали народну верску непросвећеност. Ово искоришћавање је било, између осталог и финансијско, те су се на народној муци и простоти богатали – узимајући од народа материјална а не пружајући заузврат никаква духовна богатства:

„Опет ми дође ријеч Господња говорећи: Сине човјечји, пророкуј против пастира Израљевијех, пророкуј и реци тијем пастирима: овако вели Господ Господ: **тешко пастирима Израљевијем који пасу сами себе!** Не треба ли стадо да пасу пастири? Претилину једете и вуном се одијевате, кољете товно, стада не пасете. **Слабијех не кријепите, и болесне не лијечите, рањене не завијате, одагнане не доводите натраг, изгубљене не тражите,** него силом и жестином господарите над њима. И распршише се немајући пастира, и распршавши се посташе храна свијем звијерима пољским. Овце моје лутају по свијем високим хумовима; и по свој земљи распршане су овце моје, *и нема никога да пита за њих, никога да их тражи.* Зато, пастири, чујте ријеч Господњу: Тако ја био жив, говори Господ, што стадо моје поста грабеж, и овце моје посташе храна свијем звијерима пољским немајући пастира, *и пастири моји не траже стада мојега, него пастири пасу сами себе, а стада мојега не пасу.*“¹

Управо због оваквог, више него трагичног, духовног стања старозаветног Божијег народа, Господ је подизао своје слуге пророке који су добијали заповест да проповедају против многобројних лажних пастира као и да упућују народ на пут истинитог богоугађања.

Но, не треба унапред ни помињати да ови пророци нису са одушевљењем прихватани од стране народа и свештенства. Тако нешто се, уосталом, могло и претпоставити. Ипак, чудно је одбијање Божије истине од стране већег дела народа – будући да је био у веома незавидном духовном положају и под тешким „наметима“ од стране својих свештеника. Оно што би се очекивало јесте да са великом радошћу прихвате ослобођење које им Господ нуди. Што се свештеника пак тиче – ствар је била потпуно јасна. Њима је веома одговарала неукост народа, који се бојао промене верског размишљања – па макар пропао под тешким свакодневним теретом непознавања Бога. Изнад свега, свештеници су (сами) себе представљали заштитницима народних и државних интереса, иако су са Божије тачке гледишта, били главни узрочници његовог посрнућа. Имајући уз себе велику групу лажних пророка – који су (такође) тврдили да говоре у Божије име, свештеници су држали своје пода-

¹ Књ. пророка Језекиља 34:1-8. Нагласак мој.

нике у духовној слепоти и потпуном неразумевању Господње воље. Након што је Свевишњи столећима покушао да дозове к себи синове Израиљеве – на шта су они остајали глуви, Он је одлучио да на свој народ пошаље непријатељску (вавилонску) војску која их је одвела у ропство на период од седамдесет година:

„И сла вам Господ све слуге своје пророке зарана једнако, али не послушасте, нити пригнусте уха својега да бисте чули. И говораху: вратите се сваки са својега пута злога и од злоће дјела својих, па ћете остати у земљи коју даде Господ вама и оцима вашим одвијека довијека. И не идите за другим боговима да им не служите и да им се клањате, и не гњевите ме дјелом руку својих, и нећу вам учинити зла. Али ме не послушасте, говори Господ, него ме гњевисте дјелом руку својих на своје зло. Зато овако вели Господ над војскама: што не послушасте мојих ријечи, ево, ја ћу послати по све народе сјеверне, говори Господ, и по Навуходносора цара Вавилонскога слугу својега, и довешћу их на ту земљу и на становнике њезине, и на све те народе околне, које ћу затрти, и учинићу да буду чудо и потсмјех и пустош вјечна.“¹

Оно што је посебно интересантно за ово наше проучавање јесте да истакнемо и то да је Божији пророк позивао народ да се не супротставља вавилонском цару уколико жели да остане у својој земљи и сачува своје светиње (Божији храм у Јерусалиму). Јудејски цар је са свим својим поданицима требао да свесно прими пораз и окупацију државе без борбе са непријатељем. Јеремија је истицао и Божије упозорење које је позивало људе да не слушају и не верују лажним пророцима који су говорили у Господње име – а нису преносили Божију већ демонску поруку:

„Не слушајте дакле пророка својих ни врача својих ни сањача својих ни гатара својих ни бајача својих, који вам говоре и веле: нећете служити цару Вавилонском. Јер вам они лаж пророкују, како бих вас далеко одвео из земље ваше и изагнао вас да изгинете. А народ који би савио врат свој под јарам цара Вавилонскога и служио му, оставићу га на земљи његовој, говори Господ, да је ради и станује у њој. И Седекији цару Јудину рекох све ово говорећи: савијте врат свој под јарам цара Вавилонскога и служите њему и народу његову, па ћете остати живи. Зашто да погинете ти и народ твој од мача и од глади и од помора, како рече Господ за народ који не би служио цару Вавилонском? Не слушајте дакле што говоре пророци који вам кажу и веле: нећете служити цару Вавилонском, јер вам они пророкују лаж. Јер их ја нијесам послао, говори Господ, него лажно пророкују у моје име, како бих вас прогнао да изгинете и ви и пророци који вам пророкују. И свештеницима и свему народу говорих и рекох: овако вели Господ: не слушајте што вам пророкују (...) Јер вам они пророкују лаж.“²

1 Књ. пророка Јеремије 25:4-9. Нагласак мој. Ово пророчанство се односи на освајање јужног, Јудиног царства 586. године пре Христа од стране Вавилонаца. Северно (израиљско) царство је освојено од стране Асирије 722. године пре Христа. На овај начин, оба дела јеврејске (после смрти цара Соломона) подељене државе су од Господа кажњена због своје безбожности, погибијом и одвођењем у ропство десетина хиљада Израиљевих потомака.

2 Књ. пророка Јеремије 27:9-16. Нагласак мој.

Ипак, већем делу народа се учинило да Јеремија говори као „издајник вере и нације“ те да оваквим речима заступа непријатељску страну, због чега је оштро реаговао осуђујући пророково иступање. Народ је био спреман да линчује доносиоца божанске спасоносне поруке:

„А свештеници и пророци и сав народ чуше Јеремију где говори те ријечи у дому Господњем. И кад Јеремија изговори све што му Господ заповеди да каже свему народу, *ухватише га свештеници и пророци и сав народ говорећи: погинућеш.* (...) И рекоше свештеници и пророци кнезовима и свему народу говорећи: овај је човјек заслужио смрт, *јер пророкова против овога града*, као што чусте својим ушима.“¹

Порука лажних пророка, као што можемо прочитати даље у 28. поглављу ове књиге, насупротив ономе што је силазило са Јеремијиних усана, звучала је као патриотски позив на очување „националног достојанства“, доносећи идеју о обавезном вођењу одбрамбеног рата без обзира на губитке, проричући да ће вавилонски цар за две године бити ослабљен и савладан. Оваква порука је наравно, веома годила националном поносу Израиљаца, који су своју нацију уздизали врх небеса. Свака другачија помисао, која би подразумевала добровољну предају надмоћнијем непријатељу, била би сматрана тешким прекршајем а проносиоци таквих идеја били би јавно жигосани. Порука правих јудејских непријатеља, лажних пророка (који су такође били Јевреји) је утицала и на цара Седекију који је, поверовавши у Јеремијино издајство и „сарадњу са страним агресором“, ухапсио Божијег пророка и после батинања стрпао у тамницу.² Недуго затим, израиљски кнезови су затражили и извршење смртне казне над Господњим послаником који је проповедао о спасоносном решењу кризе, оптужујући га за слабљење морала војске и проповедање против сопственог народа:

„И рекоше кнезови цару: *да се погуби тај човјек*, јер он ослабљава руке војницима који осташе у овом граду, и руке свему народу говорећи им такве ријечи, јер тај човјек *не тражи добра овом народу него зло.*“³

Крајњи резултат одбацивања Божије поруке је била погибија многих Јевреја као и одвођење остатка народа у вавилонско ропство.⁴ Основни разлог оваквог расплета догађаја је био народно поверење у своје верске вође – које су биле духовно слепе и далеко од познавања истинитог божанског пута.

Примери слични овоме, када су припадници јеврејског народа одбацивали Божији глас упућен преко малобројних Његових изасланика, због погрешног учења верске већине, многобројни су у Старом завету. Поменућу још само два. Први је пример пророка Илије који је био једини храбри слуга Свемогућег – насупротив великог броја Валових и Астартиних свештеника и отпада готово читавог Израиља који је служио паганским божанствима. О сукобу Господа и сила таме у коме је учествовао овај пророк можемо да

1 Књ. пророка Јеремије 26:7-8, 11. Нагласак мој.

2 Види: Јеремија 37. поглавље.

3 Јеремија 38:4. Нагласак мој.

4 Види: 2. Царевима 25:1-12.

прочитамо у „Првој књизи о царевима“ од 17-19. поглавља. Пример пророка Михеја који је стајао насупрот стотинама лажних пророка (који су били обманути сотонским духом да мисле да служе правом Богу а у исто време су деловали против правих Божијих слугу) – откривајући им скривену истину о њиховом демонском пророчком надахнућу, налазимо у „Првој књизи о царевима“, 22. поглављу.

Из свих ових примера јасно увиђамо чињеницу да су лажни пророци (који су говорили у име Јахвеа, израиљског Бога и себе сматрали једино правоверним) у јеврејском народу увек уживали много већу популарност него истинити Божији изасланици чија је порука углавном била одбацивања а они прогањани.

Популарност лажних и одбацивање правих Господњих проповедника у доба новозаветне Цркве

Да је исти случај постојао и у Исусово време, већ сам напоменуо раније у овом поглављу. Христос је наине рекао:

„Уђите на уска врата; јер су широка врата и простран пут који води у пропаст, и много их је који њиме улазе. Како су уска врата и стешњен пут који води у живот, и мало их је који га налазе.“¹

Поменути део Господњег говора нам јасно ставља до знања да у сваком друштву (тј. народу; потпуно у складу са закључком др Владете Јеротића којег сам цитирао на почетку) највећи део света ходи „широким путем“ атеизма или небиблијске религиозности, који води у вечну пропаст и удаљеност од Бога. Само мали број особа прихвата Христа и предаје му свој живот на вођство – наслеђујући вечни живот.

Исус Христос је својим ученицима, проричући, изрекао и више упозорења, стављајући им до знања какав ће однос према њима имати већина (религиозних и нерелигиозних) људи:

„Блажени сте када вас људи омрзну, и кад вас издвоје и вређају и одбаце ваше име као зло – због Сина човечијег. Радујте се у тај дан и ликујте, јер гле, велика је ваша награда на небу; њихови очеви су исто тако чинили пророцима. (...) **Тешко вама кад сви људи о вама лепо говоре; њихови очеви су тако чинили лажним пророцима.**“²

Читава историја хришћанске новозаветне Цркве, почевши од најранијих времена, одвијала се у знаку испуњења ових Господњих речи. Овај период земаљске повести се и даље одвија у знаку узвисивања и поштовања верских учитеља који заговарају религијске принципе који нису засновани на Светом писму, као и у одбацивању поруке истинитих Божијих слугу. Апостоли су о овој појави посведочили на следећи начин:

„А и сви који желе да живе побожно у Христу Исусу биће гоњени.“ (2. Тимотеју 3:12. Нагласак мој.).

¹ Ев. по Матеју 7:13-14.

² Ев. по Луки 6:22-23, 26.

„Ако вас вређају за име Христово, будите блажени, јер Дух славе и Дух Божији почива у вама. (...) Ако пак страда као хришћанин, нека се не стиди, него нека слави Бога тим именом“ (1. Петрова 4:16).

За време док Црква Божија бива прогањана од стране безверних, библијски писци предвиђају напредак лажних наука свих врста и њихових верских пропагатора:

„А зли људи и варалице напредоваће на горе – варајући и варајући се.“ (2. Тимотеју 3:13).

„Драги моји, не верујте сваком духу, него проверавајте духове – јесу ли од Бога, **јер су многи лажни пророци изишли у свет**. (...) а сваки дух, који не исповеда Исуса, није од Бога; и то је антихристов дух за кога сте чули да ће доћи, и сад је већ у свету. Ви сте, дечице, од Бога и надвладали сте их, јер је већи онај који је у вама него онај који је у свету. **Они су од света; зато говоре од света и свет их слуша**. Ми смо од Бога. Ко познаје Бога слуша нас; ко није од Бога не слуша нас. По томе познајемо духа истине и духа преваре.“¹

Ко су лажни пророци у новозаветном хришћанству?

„Пазите на себе и све стадо, у ком вас је Дух Свети поставио за **епископе**, да напасате Цркву Божију, коју је стекао својом крвљу. Ја знам да ће после мога одласка међу вас ући **зверски вуци** који неће штедети стада. Па и **од вас самих** устаће људи који ће говорити **наопаке ствари** – да повуку за собом ученике.“²

„Децо, последњи је час, и као што сте чули да ће антихрист доћи, тако су се сад јавили многи антихристи; по томе познајемо да је последњи час. **Од нас изиђоше, али не беху од нас**; јер да од нас беху, остали би са нама; него требало је да се покажу да нису сви од нас. А ви имате помазање од Светога и сви то знате. Не писах вам као да не знате истине, него зато што је знате и што **ниједна лаж није од истине**.“³

Према управо наведеним речима Христовим Духом надахнутих апостола, лажни учитељи Цркве су се, пре свега, појавили из редова епископа, тј. старешина (надгледника) које су поставили и рукоположили сами апостоли. Веома је важно да запамтимо Павлове и Јованове речи које говоре о томе да ће лажни учитељи говорити „наопаке ствари“ као и да „ниједна лаж није од истине“. Ове људе, који су дозволили сотони да их скрене са пута еванђеоске истине, ап. Павле назива „зверским вуцима“. Исто снажно поређење користи и сам Господ Христос говорећи:

„Чувајте се лажних пророка, који вам долазе у овчјем руху, а изнутра су **грабљиви вуци**.“⁴

1 1. Јованова 4:1, 3-6. Нагласак мој.

2 Дела апостолска 20:28-30. Нагласак мој.

3 1. посланица Јованова 2:18-21. Нагласак мој.

4 Ев. по Матеју 7:15. Нагласак мој.

Особине и начини деловања лажних учитеља

„Јер ће се јавити лажне месије и лажни пророци, те ће чинити велике знаке и чуда, да заведу – ако је могуће – и *изабране*. Ето, рекао сам вам унапред.“¹

Оно што најпре запажамо у последње цитираним Исусовим изјавама јесте тежња оваквих пророка да преваре праве Господње следбенике и врате их са правог пута на пут пропасти – пошто су већ обманули велики део осталог формално религиозног народа. Друго, запажамо да је овакве људе веома тешко разликовати од правих Божијих слугу (барем што се њихове спољашњости тиче). Они су обучени у „овчије рухо“, тј. украшени разним „врлинама“ које религиозни људи цене, као што су слаткоречивост, испосништво, дуге молитве, посебан начин одевања итд. Из тог разлога они бивају сматрани светим људима, те им се указује посебна почаст. Уступају им се прочеља на различитим манифестацијама, људи пред њима врше поклоњења, љубе им „скуте и рукаве“, називају духовним оцима...

Исус Христос је о оваквим верским вођама изрекао следеће:

„А сва своја дела чине да их људи виде: јер шире своје молитвене записе и праве велике ресе на хаљинама, воле *прочеље* на гозбама и *прва места* у синагогама, *поздраве* на трговима и да их људи зову ‘рави’. Ви се не зовите ‘рави’, јер је један ваш учитељ, а ви сте сви браћа. *И никога на земљи не називајте својим оцем*; јер је један Отац ваш небески. Нити се називајте наставници, јер је један наставник ваш, Христос.“²

Лажни пророци се, дакле, народу у коме делују представљају као праведни, следбеници и заступници јединог правог хришћанског учења и његовог тумачења. Ипак, постоје две чињенице које су веома изражене, на основу којих свако ко је непристрасан може да донесе сасвим логичан и исправан закључак. Као што сам већ поменуо, те чињенице су:

- проповедање лажног, небиблијског учења и
- нехришћански живот (понашање супротно одредбама Христовог еванђеља и вођства Светог Духа).

Сматрам да смо у свим ранијим поглављима довољно рекли о „истинитости“ вероучења које заступа традиционално хришћанство Истока. Оно што је сигурно јесте да из неправилног веровања не могу да произађу ни дела која би уистину била Богу угодна.

Стога сматрам да сваки читалац ове књиге има пред собом релативно лак задатак. За познање истините библијске божанске вере и њено јасно разлучивање од религијског система који није установљен на Светом писму потребна је Божија милост и вођство Духа Светога који пребива у нановорођенима.

Господ Христос је рекао:

¹ Ев. по Матеју 24:24-25. Нагласак мој.

² Ев. по Матеју 23:5-10. Нагласак мој.

„Ја сам дошао на свет као светлост, да ниједан – који верује у мене – не остане у мраку.“¹

Тамни лавиринти лажних вера којима заведени тумарају у сопственој тескоби и безизлазу, следећи своје вође, могу да буду претворени у истинску стазу божанске светлости. Христос је обећао избављење из таме непознавања Бога. Оно што је потребно јесте веровати му на реч, и поуздати се у Њега као Спаситеља и Господа. Када се особа одлучи да следи Исуса Христа у чврстој вери, Свети Дух постаје њен стални водич и пратилац, који представља гарант њеног сачувања у „вери која је једном заувек предана светиња“.

За разлику од ненановорођених људи који се од рођења налазе у духовном мраку и самим тим представљају сигуран плен лажних пророка, Христово упозорење „чувајте се“ односи се на његове искрене вернике. Божијом благодаћу, Христос је своје изабранике учинио делом свог великог стада које следи једино њега као Пастира. Искрени Господњи следбеници, који теже да му увек и у свему буду угодни, свакако немају ни најмању жељу да следе лажне учитеље, који у заведености држе велико мноштво.

Он сам је рекао:

„Ја сам добри пастир. Добри пастир полаже свој живот за овце. Најамник, који није пастир, коме овце не припадају, гледа вука како долази, те оставља овце и бежи, а вук их граби и распуди, јер је најамник и не мари за овце. **Ја сам добри пастир, и знам своје и моје овце познају мене.** Као што Отац познаје мене и ја познајем Оца, и полажем свој живот за овце. Имам и друге овце, које нису из овога тора; и њих треба да доведем, па ће слушати мој глас и биће једно стадо, један пастир.“²

---

¹ Ев. по Јовану 12:46.

² Ев. по Јовану 10:11-16. Нагласак мој.